

BASEL PROTOCOL ON LIABILITY AND COMPENSATION
FOR DAMAGE RESULTING FROM TRANSBOUNDARY MOVEMENTS
OF HAZARDOUS WASTES AND THEIR DISPOSAL

The Parties to the Protocol,

Having taken into account the relevant provisions of Principle 13 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development, according to which States shall develop international and national legal instruments regarding liability and compensation for the victims of pollution and other environmental damage,

Being Parties to the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal,

Mindful of their obligations under the Convention,

Aware of the risk of damage to human health, property and the environment caused by hazardous wastes and other wastes and the transboundary movement and disposal thereof,

Concerned about the problem of illegal transboundary traffic in hazardous wastes and other wastes,

Committed to Article 12 of the Convention, and emphasizing the need to set out appropriate rules and procedures in the field of liability and compensation for damage resulting from the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes,

Convinced of the need to provide for third party liability and environmental liability in order to ensure that adequate and prompt compensation is available for damage resulting from the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of the Protocol is to provide for a comprehensive regime for liability and for adequate and prompt compensation for damage resulting from the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes and their disposal including illegal traffic in those wastes.

Article 2

Definitions

1. The definitions of terms contained in the Convention apply to the Protocol, unless expressly provided otherwise in the Protocol.

2. For the purposes of the Protocol:

(a) “**The Convention**” means the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal;

(b) “**Hazardous wastes and other wastes**” means hazardous wastes and other wastes within the meaning of Article 1 of the Convention;

พิธีสารบาเซล

ว่าด้วยความผิดและการชดใช้ความเสียหาย
อันเนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายและกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน

อารัมภบท

ภาคีแห่งพิธีสาร

คำนึงถึง บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของหลักการที่ 13 ของปฏิญญาโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา 2535 ซึ่งเกี่ยวกับรัฐต้องจัดพัฒนาตราสารทางกฎหมายของประเทศและระหว่างประเทศ เกี่ยวกับความรับผิดชอบและการชดใช้ ความเสียหายจากมลพิษและความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ในฐานะเป็น ภาคีของอนุสัญญาบาเซลว่าด้วย การควบคุมการเคลื่อนย้ายและการกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน

คำนึงถึง พันธกรณีภายใต้อนุสัญญา

ตระหนักถึง ความเสี่ยงของความเสียหายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม ที่มีสาเหตุจากของเสียอันตรายและของเสียอื่นและการเคลื่อนย้ายของเสียเหล่านั้น

กังวลถึง ปัญหาการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมายซึ่งของเสียอันตรายและของเสียอื่น

ผูกพันต่อ ข้อ 12 ของอนุสัญญา และมุ่งเน้นความจำเป็นที่จะกำหนดกฎระเบียบและขั้นตอนที่เหมาะสมในด้านความรับผิดชอบและการชดใช้ความเสียหายที่เป็นผลจากการเคลื่อนย้ายข้ามแดนและการกำจัดของเสียอันตรายและของเสียอื่น

เชื่อมั่นว่า ความต้องการที่จะให้ความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 และความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อประกันว่าจะมีการชดเชยที่เพียงพอและพร้อมสำหรับความเสียหายที่เป็นผลจากการเคลื่อนย้ายและกำจัดของเสียอันตรายและของเสียอื่น

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของพิธีสาร คือ จัดให้มีระบบบริหารจัดการที่ดี ครอบคลุมความรับผิดชอบ และการชดใช้ความเสียหายอย่างเพียงพอและโดยพลันสำหรับความเสียหายอันเนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายข้ามแดนและการกำจัดของเสียอันตรายและของเสียอื่น รวมถึงการเคลื่อนย้ายที่ผิดกฎหมายของของเสียดังกล่าว

ข้อ 2

คำนิยาม

1. คำนิยามของคำต่างๆ ที่กำหนดในอนุสัญญาจะใช้บังคับกับพิธีสาร เว้นแต่กำหนดให้เป็นอย่างอื่นในพิธีสาร
2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสาร

(ก) “อนุสัญญา” หมายถึงอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายและการกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน

(ข) “ของเสียอันตรายและของเสียอื่น” หมายถึงของเสียอันตรายและของเสียอื่นที่มีความหมาย ตามข้อ 1 ของอนุสัญญา

(c) **“Damage”** means:

(i) Loss of life or personal injury;

(ii) Loss of or damage to property other than property held by the person liable in accordance with the present Protocol;

(iii) Loss of income directly deriving from an economic interest in any use of the environment, incurred as a result of impairment of the environment, taking into account savings and costs;

(iv) The costs of measures of reinstatement of the impaired environment, limited to the costs of measures actually taken or to be undertaken; and

(v) The costs of preventive measures, including any loss or damage caused by such measures, to the extent that the damage arises out of or results from hazardous properties of the wastes involved in the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes subject to the Convention;

(d) **“Measures of reinstatement”** means any reasonable measures aiming to assess, reinstate or restore damaged or destroyed components of the environment. Domestic law may indicate who will be entitled to take such measures;

(e) **“Preventive measures”** means any reasonable measures taken by any person in response to an incident, to prevent, minimize, or mitigate loss or damage, or to effect environmental clean-up;

(f) **“Contracting Party”** means a Party to the Protocol;

(g) **“Protocol”** means the present Protocol;

(h) **“Incident”** means any occurrence, or series of occurrences having the same origin that causes damage or creates a grave and imminent threat of causing damage;

(i) **“Regional economic integration organization”** means an organization constituted by sovereign States to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by the Protocol and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve, formally confirm or accede to it;

(j) “**Unit of account**” means the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund.

Article 3

Scope of application

1. The Protocol shall apply to damage due to an incident occurring during a transboundary movement of hazardous wastes and other wastes and their disposal, including illegal traffic, from the point where the wastes are loaded on the means of transport in an area under the national jurisdiction of a State of export. Any Contracting Party may by way of notification to the Depositary exclude the application of the Protocol, in respect of all transboundary movements for which it is the State of export, for such incidents which occur in an area under its national jurisdiction, as regards damage in its area of national jurisdiction. The Secretariat shall inform all Contracting Parties of notifications received in accordance with this Article.

(ค) “ความเสียหาย” หมายถึง

(1) การสูญเสียชีวิตหรือการเจ็บป่วยของบุคคล

(2) การสูญเสียหรือความเสียหายของทรัพย์สินที่นอกเหนือจากทรัพย์สินของบุคคล

ผู้รับผิดชอบตามพินัยกรรมนี้

(3) การสูญเสียเงินได้ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากผลประโยชน์ อันเป็นผลมาจากความเสื่อม

โทรมจากสภาพสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงรายรับและรายจ่าย

(4) ค่าใช้จ่ายของมาตรการที่ใช้ในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้คืนสู่สภาพ

เดิม โดยจำกัดเฉพาะค่าใช้จ่ายของมาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการต่อไป และ

(5) ค่าใช้จ่ายของมาตรการป้องกัน รวมทั้งการสูญเสียหรือความเสียหายอันเนื่องมาจาก

มาตรการดังกล่าว เท่าที่ความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องมาจากคุณสมบัติของของเสียที่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายและ

การกำจัดของเสียอันตรายและของเสียอื่นที่ระบุไว้ในอนุสัญญา

(ง) “มาตรการฟื้นฟู” หมายถึง มาตรการที่เหมาะสมใดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมิน

การฟื้นฟูหรือซ่อมแซมสิ่งแวดล้อมในส่วนที่เสียหายหรือถูกทำลายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยกฎหมายท้องถิ่นอาจ

ระบุถึงผู้รับผิดชอบที่จะต้องดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

(จ) “มาตรการป้องกัน” หมายถึง มาตรการที่เหมาะสมใดๆ ที่ดำเนินการโดยบุคคลที่มีหน้าที่

รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อป้องกัน ลด หรือบรรเทาการสูญเสียหรือความเสียหาย หรือเพื่อการฟื้นฟู

สภาพสิ่งแวดล้อม

(ฉ) “ภาคีสัญญา” หมายถึง ภาคีของพินัยกรรม

(ช) “พินัยกรรม” หมายถึง พินัยกรรมฉบับนี้

(ซ) “เหตุการณ์” หมายถึง สิ่งใดๆ ที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นจุดอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดเริ่มต้น

เดียวกัน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นต้นเหตุคุกคามทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(ฌ) “องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค” หมายถึงองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐ

อธิปไตยซึ่งรัฐสมาชิกได้โอนอำนาจในการดำเนินการตามพินัยกรรมหรือมอบอำนาจเกี่ยวกับการดำเนินการตามพินัยกรรม

เพื่อลงนามยืนยันหรือยินยอมอย่างเป็นทางการตามพินัยกรรม

(ญ) “หน่วยของเงิน” หมายถึง สิทธิพิเศษถอนเงินตามที่กำหนดโดยกองทุนระหว่างประเทศ

ข้อ 3

ขอบเขตการบังคับใช้

1. พิธีสารจะบังคับใช้กับความเสียหายอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียหายและของเสียอื่นและการกำจัด รวมถึงการขนส่งที่ผิดกฎหมายจากจุดที่ของเสียได้ถูกขนถ่ายในการขนส่งภายในพื้นที่ภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติรัฐผู้ส่งออกของพิธีสาร ภาควิชาสัญญาอาจแจ้งไปยังผู้เก็บรักษาเกี่ยวกับการยกเว้นการบังคับใช้ของพิธีสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายข้ามแดนสำหรับเหตุการณ์เช่นว่าที่เกิดภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติในส่วนเกี่ยวกับความเสียหายภายในเขตอำนาจการปกครองแห่งชาติของรัฐผู้ส่งออกสำนักเลขาธิการต้องแจ้งเวียนคำแจ้งของภาควิชาสัญญาที่ได้รับเกี่ยวกับข้อนี้

2. The Protocol shall apply:

(a) In relation to movements destined for one of the operations specified in Annex IV to the Convention other than D13, D14, D15, R12 or R13, until the time at which the notification of completion of disposal pursuant to Article 6, paragraph 9, of the Convention has occurred, or, where such notification has not been made, completion of disposal has occurred; and

(b) In relation to movements destined for the operations specified in D13, D14, D15, R12 or R13 of Annex IV to the Convention, until completion of the subsequent disposal operation specified in D1 to D12 and R1 to R11 of Annex IV to the Convention.

3. (a) The Protocol shall apply only to damage suffered in an area under the national jurisdiction of a Contracting Party arising from an incident as referred to in paragraph 1;

(b) When the State of import, but not the State of export, is a Contracting Party, the Protocol shall apply only with respect to damage arising from an incident as referred to in paragraph 1 which takes place after the moment at which the disposer has taken possession of the hazardous wastes and other wastes. When the State of export, but not the State of import, is a Contracting Party, the Protocol shall apply only with respect to damage arising from an incident as referred to in paragraph 1 which takes place prior to the moment at which the disposer takes possession of the hazardous wastes and other wastes. When neither the State of export nor the State of import is a Contracting Party, the Protocol shall not apply;

(c) Notwithstanding subparagraph (a), the Protocol shall also apply to the damages specified in Article 2, subparagraphs 2 (c) (i), (ii) and (v), of the Protocol occurring in areas beyond any national jurisdiction;

(d) Notwithstanding subparagraph (a), the Protocol shall, in relation to rights under the Protocol, also apply to damages suffered in an area under the national jurisdiction of a State of transit which is not a Contracting Party provided that such State appears in Annex A and has acceded to a multilateral or regional agreement concerning transboundary movements of hazardous waste which is in force. Subparagraph (b) will apply *mutatis mutandis*.

4. Notwithstanding paragraph 1, in case of re-importation under Article 8 or Article 9, subparagraph 2 (a), and Article 9, paragraph 4, of the Convention, the provisions of the Protocol shall apply until the hazardous wastes and other wastes reach the original State of export.

5. Nothing in the Protocol shall affect in any way the sovereignty of States over their territorial seas and their jurisdiction and the right in their respective exclusive economic zones and continental shelves in accordance with international law.

6. Notwithstanding paragraph 1 and subject to paragraph 2 of this Article:

(a) The Protocol shall not apply to damage that has arisen from a transboundary movement of hazardous wastes and other wastes that has commenced before the entry into force of the Protocol for the Contracting Party concerned;

(b) The Protocol shall apply to damage resulting from an incident occurring during a transboundary movement of wastes falling under Article 1, subparagraph 1 (b), of the Convention only if those wastes have been notified in accordance with Article 3 of the Convention by the State of export or import, or both, and the damage arises in an area under the national jurisdiction of a State, including a State of transit, that has defined or considers those wastes as hazardous provided that the requirements of Article 3 of the Convention have been met. In this case strict liability shall be channelled in accordance with Article 4 of the Protocol.

2. พิธีสารนี้จะใช้บังคับ

(ก) ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายไปยังจุดหมาย เพื่อการดำเนินการตามที่ได้ดำเนินการระบุในภาคผนวก 4 ของอนุสัญญา แต่ไม่รวมการดำเนินการตามวิธี D13 D14 D15 R12 หรือ R13 จนถึงเวลาที่การกำจัด ได้ดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในคำแจ้งตามข้อ 6 วรรค 9 ของอนุสัญญา หรือหากมิได้มีการจัดทำ การแจ้งดังกล่าว

(ข) ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายไปยังจุดหมาย เพื่อการดำเนินการตามวิธีการ D13 D14 D15 R12 หรือ R13 ที่ระบุในภาคผนวก 4 ของอนุสัญญา จนกระทั่งถึงกระบวนการการกำจัดที่ต่อเนื่องตามวิธีการที่แสดงไว้ใน D1 ถึง D12 และ R1 ถึง R11 ในภาคผนวก 4 ของอนุสัญญา

3. (ก) พิธีสารมีผลบังคับใช้เฉพาะกับความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติ ภาควิชาสัญญาซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ตามที่ระบุในวรรค 1

(ข) ในกรณีที่รัฐผู้นำเข้าเป็นภาคีสัญญาแต่รัฐผู้ส่งออกมิได้เป็นภาคีสัญญา พิธีสารจะมีผลบังคับใช้กับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ตามที่กำหนดในข้อ 1 ที่เกิดขึ้นก่อนเวลาที่รับของเสียอันตรายและของเสียอื่น ในกรณีที่รัฐผู้ส่งออกเป็นภาคีสัญญาแต่รัฐผู้นำเข้ามิได้เป็นภาคีสัญญา พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้เฉพาะกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ตามที่กำหนดในข้อ 1 นับตั้งแต่การขนส่งก่อนถึงผู้กำจัด ในกรณีที่รัฐผู้ส่งออกหรือรัฐผู้นำเข้ามิได้เป็นภาคีสัญญา พิธีสารจะไม่มีผลใช้บังคับ

(ค) ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค (ก) จะบัญญัติประการใด พิธีสารต้องบังคับใช้กับความเสียหายตามที่กำหนดในข้อ 2 วรรค 2 (ค) (1) (2) และ (5) ของพิธีสารที่เกิดขึ้นนอกอำนาจการของรัฐใดๆ

(ง) ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค (ก) จะบัญญัติประการใด พิธีสารซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติของรัฐผู้นำเข้าผ่านตามที่กำหนดในภาคผนวก ก และให้สัตยาบันต่อความตกลงหลายฝ่ายหรือความตกลงระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งเคลื่อนย้ายข้ามแดนซึ่งมีผลบังคับใช้ให้นาววรรค (ข) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

4. ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค 1 จะบัญญัติประการใดในกรณีที่มีการนำกลับตามข้อ 8 หรือข้อ 9 วรรค 2 (ก) และข้อ 9 วรรค 4 ของอนุสัญญา บทบัญญัติของพิธีสารต้องบังคับใช้จนกว่าของเสียอันตรายและของเสียอื่นจะถูกนำกลับมายังรัฐผู้ส่งออกแรก

5. ไม่มีสิ่งใดในพิธีสารจะกระทบในทางใดต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเหนือทะเลอาณาเขต และเขตอำนาจและสิทธิในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปตามกฎหมายระหว่างประเทศ

6. ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค 1 จะบัญญัติประการใด และตามวรรค 2 ของข้อนี้

(ก) พิธีสารจะไม่มีผลบังคับใช้กับความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของเสียอันตรายและของเสียอื่น ซึ่งเกิดขึ้นก่อนการมีบังคับใช้ของพิธีสารต่อภาคีสัญญาที่เกี่ยวข้อง

(ข) พิธีสารจะมีผลบังคับใช้กับความเสียหายที่เป็นผลมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียที่อยู่ภายใต้ข้อ 1 อนุวรรค 1 (ข) ของอนุสัญญาเฉพาะกรณีที่ของเสียเหล่านั้นได้ถูกแจ้งตามข้อ 3 ของอนุสัญญาโดยรัฐผู้ส่งออก หรือนำเข้า หรือทั้งสอง และความเสียหายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติของรัฐ รวมทั้งรัฐผู้ถูกนำ

ผ่านได้กำหนดหรือพิจารณาว่าของเสียเหล่านั้นเป็นอันตราย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติข้อ 3 ของอนุสัญญา ในกรณีนี้ ความรับผิดชอบเด็ดขาดนี้จะขึ้นอยู่กับข้อ 4 ของพิธีสาร

7. (a) The Protocol shall not apply to damage due to an incident occurring during a transboundary movement of hazardous wastes and other wastes and their disposal pursuant to a bilateral, multilateral or regional agreement or arrangement concluded and notified in accordance with Article 11 of the Convention if:

(i) The damage occurred in an area under the national jurisdiction of any of the Parties to the agreement or arrangement;

(ii) There exists a liability and compensation regime, which is in force and is applicable to the damage resulting from such a transboundary movement or disposal provided it fully meets, or exceeds the objective of the Protocol by providing a high level of protection to persons who have suffered damage;

(iii) The Party to the Article 11 agreement or arrangement in which the damage has occurred has previously notified the Depositary of the non-application of the Protocol to any damage occurring in an area under its national jurisdiction due to an incident resulting from movements or disposals referred to in this subparagraph; and

(iv) The Parties to the Article 11 agreement or arrangement have not declared that the Protocol shall be applicable;

(b) In order to promote transparency, a Contracting Party that has notified the Depositary of the non-application of the Protocol shall notify the Secretariat of the applicable liability and compensation regime referred to in subparagraph (a) (ii) and include a description of the regime. The Secretariat shall submit to the Meeting of the Parties, on a regular basis, summary reports on the notifications received;

(c) After a notification pursuant to subparagraph (a) (iii) is made, actions for compensation for damage to which subparagraph (a) (i) applies may not be made under the Protocol.

8. The exclusion set out in paragraph 7 of this Article shall neither affect any of the rights or obligations under the Protocol of a Contracting Party which is not party to the agreement or arrangement mentioned above, nor shall it affect rights of States of transit which are not Contracting Parties.

9. Article 3, paragraph 2, shall not affect the application of Article 16 to all Contracting Parties.

Article 4

Strict liability

1. The person who notifies in accordance with Article 6 of the Convention, shall be liable for damage until the disposer has taken possession of the hazardous wastes and other wastes. Thereafter the disposer shall be liable for damage. If the State of export is the notifier or if no notification has taken place, the exporter shall be liable for damage until the disposer has taken possession of the hazardous wastes and other wastes. With respect to Article 3, subparagraph 6 (b), of the Protocol, Article 6, paragraph 5, of the Convention shall apply *mutatis mutandis*. Thereafter the disposer shall be liable for damage.

2. Without prejudice to paragraph 1, with respect to wastes under Article 1, subparagraph 1 (b), of the Convention that have been notified as hazardous by the State of import in accordance with Article 3 of the Convention but not by the State of export, the importer shall be liable until the disposer has taken possession of the wastes, if the State of import is the notifier or if no notification has taken place. Thereafter the disposer shall be liable for damage.

7. (ก) พิธีสารจะไม่มีผลบังคับใช้กับความเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง การเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายของเสียอื่นและการกำจัด ตามความตกลงทวิภาคี พหุภาคี หรือระดับภูมิภาคที่สร้างขึ้นและแจ้งตามข้อ 11 ของอนุสัญญา หากว่า

(1) ความเสียหายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติภาคีสัญญาของความตกลงหรือข้อตกลง

(2) มีระบอบความรับผิดชอบและการชดใช้ที่ความเสียหายที่เป็นผลจากการเคลื่อนย้ายข้ามแดนหรือการกำจัดหรือเกินจากวัตถุประสงค์ของพิธีสาร ด้วยการกำหนดความคุ้มครองระดับสูงต่อบุคคลผู้ซึ่งได้รับความเสียหาย

(3) ภาคีของความตกลงหรือข้อตกลงตามข้อ 11 ที่ได้รับความเสียหายได้มีการแจ้งผู้เก็บรักษาเกี่ยวกับการไม่บังคับใช้พิธีสารต่อความเสียหายใดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภายใต้เขตอำนาจแห่งชาติของตนซึ่งเกิดเหตุการณ์ที่เป็นผลจากการเคลื่อนย้ายและกำจัดตามที่อ้างถึงในอนุวรรคนี้ และ

(4) ภาคีของความตกลงหรือข้อตกลงในข้อ 11 ที่ไม่ได้ประกาศว่าพิธีสารจะบังคับใช้ได้

(ข) เพื่อความโปร่งใส ภาคีสัญญาที่ได้แจ้งผู้เก็บรักษาเกี่ยวกับการไม่บังคับใช้พิธีสารจะต้องแจ้ง

สำนักงานเลขาธิการเกี่ยวกับความรับผิดชอบและการชดใช้ที่นำมาบังคับใช้ได้ตามที่อ้างอิงในอนุวรรค (ก) (2) และรวมถึงรายละเอียดของขอบเขตดังกล่าว สำนักเลขาธิการต้องเสนอรายงานต่อที่ประชุมภาคีเกี่ยวกับการได้รับแจ้งอย่างสม่ำเสมอ

(ค) ภายหลังการแจ้งตามอนุวรรค (ก) (3) ได้กระทำแล้ว การชดใช้สำหรับความเสียหายซึ่ง

อนุวรรค (ก) (1) บังคับใช้อาจไม่ต้องกระทำภายใต้พิธีสาร

8. การยกเว้นตามวรรค 7 ของข้อนี้ต้องไม่มีผลกระทบต่อสิทธิและข้อผูกพันใดตามพิธีสารต่อภาคีสัญญาที่มีได้เป็นภาคีของความตกลงหรือข้อตกลงที่กล่าวถึงข้างต้น ทั้งไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของรัฐผู้นำผ่านที่มีได้เป็นภาคีสัญญา

9. ข้อ 3 วรรค 2 ต้องไม่กระทบต่อการบังคับใช้ของข้อ 16 ต่อภาคีสัญญา

ข้อ 4

ความรับผิดชอบเด็ดขาด

1. บุคคลผู้แจ้งตามข้อ 6 ของอนุสัญญาต้องรับผิดชอบในความเสียหายจนกว่าผู้กำจัดจะครอบครองของเสียอันตรายและของเสียอื่น หลังจากนั้นผู้กำจัดจะเป็นผู้รับผิดชอบในความเสียหาย ในกรณีที่รัฐผู้ส่งออกเป็นผู้แจ้งหรือถ้าไม่ได้มีการแจ้ง ผู้ส่งออกต้องรับผิดชอบในความเสียหายจนกว่าผู้กำจัดจะครอบครองของเสียอันตรายและของเสียอื่นภายใต้ข้อ 3 อนุวรรค 6 (ข) ของพิธีสาร ให้นำข้อ 6 วรรค 5 ของอนุสัญญามาบังคับใช้โดยอนุโลม หลังจากนั้นผู้กำจัดต้องเป็นผู้รับผิดชอบในความเสียหาย

2. โดยไม่กระทบต่อวรรค 1 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียภายใต้ข้อ 1 อนุวรรค 1 (ข) ของอนุสัญญา ซึ่งได้รับการแจ้งว่าเป็นอันตรายโดยรัฐที่นำเข้ามาตามข้อ 3 ของอนุสัญญา แต่ไม่ใช่โดยรัฐผู้ส่งออก ผู้นำเข้าจะเป็นผู้รับผิดชอบจนกว่าผู้กำจัดจะ

กรอบครองของเสียหากว่ารัฐที่นำเข้าเป็นผู้แจ้งหรือหากไม่มีการแจ้งเกิดขึ้น หลังจากนั้น ผู้กำจัด จะต้องรับผิดชอบความเสียหาย
นั้น

3. Should the hazardous wastes and other wastes be re-imported in accordance with Article 8 of the Convention, the person who notified shall be liable for damage from the time the hazardous wastes leave the disposal site, until the wastes are taken into possession by the exporter, if applicable, or by the alternate disposer.

4. Should the hazardous wastes and other wastes be re-imported under Article 9, subparagraph 2 (a), or Article 9, paragraph 4, of the Convention, subject to Article 3 of the Protocol, the person who re-imports shall be held liable for damage until the wastes are taken into possession by the exporter if applicable, or by the alternate disposer.

5. No liability in accordance with this Article shall attach to the person referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article, if that person proves that the damage was:

(a) The result of an act of armed conflict, hostilities, civil war or insurrection;

(b) The result of a natural phenomenon of exceptional, inevitable, unforeseeable and irresistible character;

(c) Wholly the result of compliance with a compulsory measure of a public authority of the State where the damage occurred; or

(d) Wholly the result of the wrongful intentional conduct of a third party, including the person who suffered the damage.

6. If two or more persons are liable according to this Article, the claimant shall have the right to seek full compensation for the damage from any or all of the persons liable.

Article 5

Fault-based liability

Without prejudice to Article 4, any person shall be liable for damage caused or contributed to by his lack of compliance with the provisions implementing the Convention or by his wrongful intentional, reckless or negligent acts or omissions. This Article shall not affect the domestic law of the Contracting Parties governing liability of servants and agents.

Article 6

Preventive measures

1. Subject to any requirement of domestic law any person in operational control of hazardous wastes and other wastes at the time of an incident shall take all reasonable measures to mitigate damage arising therefrom.

2. Notwithstanding any other provision in the Protocol, any person in possession and/or control of hazardous wastes and other wastes for the sole purpose of taking preventive measures, provided that this person acted reasonably and in accordance with any domestic law regarding preventive measures, is not thereby subject to liability under the Protocol.

3. หากของเสียอันตรายและของเสียอื่นถูกนำกลับตามข้อ 8 ของอนุสัญญา บุคคลผู้แจ้งจะเป็นผู้รับผิดชอบใน

ความเสียหายตั้งแต่เวลาที่ของเสียอันตรายออกจากสถานที่กำจัด จนกระทั่งของเสียได้ถูกครอบครองโดยผู้ส่งออกหากเป็นในกรณีนั้น หรือผู้กำจัดรายอื่น

4. หากของเสียอันตรายและของเสียอื่นถูกนำกลับตามข้อ 9 อนุวรรค 2 (ก) หรือข้อ 9 วรรค 4 ของอนุสัญญาภายใต้ข้อ 3 ของพิธีสาร บุคคลนำกลับต้องรับผิดชอบความเสียหายจนกว่าของเสียจะถูกครอบครองโดยผู้ส่งออก หากเป็นไปในกรณีนั้น หรือโดยผู้กำจัดรายอื่น

5. จะไม่มีความรับผิดตามข้อนี้ต่อบุคคลตามที่อ้างถึงในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้ หากบุคคลดังกล่าวพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเป็น

(ก) ผลจากความขัดแย้งทางอาวุธ คัดรูด สงครามกลางเมือง หรือการก่อกบฏ

(ข) ผลจากปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ หลีกเลี่ยงไม่ได้ คาดการณ์ไม่ได้ และต้านทานไม่ได้

(ค) ผลทั้งปวงซึ่งเกิดจากการปฏิบัติตามมาตรการบังคับของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจ ที่ซึ่งความเสียหายนั้นเกิดขึ้น หรือ

(ง) ผลทั้งปวงซึ่งเกิดจากการกระทำที่มีขอบเขตโดยเจตนาของบุคคลที่สามหรือบุคคลที่ได้รับความ

เสียหาย

6. ถ้าบุคคลตั้งแต่ 2 รายหรือมากกว่าต้องรับผิดตามข้อนี้ ผู้เรียกร้องมีสิทธิที่จะขอเรียกการชดใช้ความเสียหายทั้งหมดได้จากบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือจากบุคคลทุกคนที่ต้องรับผิดก็ได้

ข้อ 5

ความผิดตามพื้นฐานความผิด

โดยไม่กระทบต่อข้อ 4 บุคคลใดต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่อนุวัติอนุสัญญา หรือโดยเจตนามิชอบ ขาดความระมัดระวังหรือกระทำการโดยประมาทหรือการละเว้นการกระทำ ข้อนี้ต้องไม่กระทบต่อกฎหมายภายในของรัฐภาคีสัญญาที่กำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบของคองงานและตัวแทน

ข้อ 6

มาตรการป้องกัน

1. บุคคลที่ถูกกำหนดโดยกฎหมายภายในประเทศบุคคลใดที่เป็นผู้ควบคุมดูแลดำเนินการต่อของเสียอันตรายและของเสียอื่น ณ เวลาที่เกิดเหตุการณ์ต้องใช้มาตรการทุกอย่างเท่าที่ทำได้เพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์นั้น

2. ไม่ว่าบทบัญญัติในพิธีสารบัญญัติไว้เป็นประการใด บุคคลใดซึ่งครอบครองและ/หรือควบคุมของเสียอันตรายและของเสียอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันซึ่งบุคคลดังกล่าวได้ทำการอย่างเหมาะสมและเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการในการป้องกันแล้ว บุคคลนั้นไม่ต้องรับผิดตามพิธีสาร

Article 7

Combined cause of the damage

1. Where damage is caused by wastes covered by the Protocol and wastes not covered by the Protocol, a person otherwise liable shall only be liable according to the Protocol in proportion to the contribution made by the wastes covered by the Protocol to the damage.

2. The proportion of the contribution to the damage of the wastes referred to in paragraph 1 shall be determined with regard to the volume and properties of the wastes involved, and the type of damage occurring.

3. In respect of damage where it is not possible to distinguish between the contribution made by wastes covered by the Protocol and wastes not covered by the Protocol, all damage shall be considered to be covered by the Protocol.

Article 8

Right of recourse

1. Any person liable under the Protocol shall be entitled to a right of recourse in accordance with the rules of procedure of the competent court:

- (a) Against any other person also liable under the Protocol; and
- (b) As expressly provided for in contractual arrangements.

2. Nothing in the Protocol shall prejudice any rights of recourse to which the person liable might be entitled pursuant to the law of the competent court.

Article 9

Contributory fault

Compensation may be reduced or disallowed if the person who suffered the damage, or a person for whom he is responsible under the domestic law, by his own fault, has caused or contributed to the damage having regard to all circumstances.

Article 10

Implementation

1. The Contracting Parties shall adopt the legislative, regulatory and administrative measures necessary to implement the Protocol.

2. In order to promote transparency, Contracting Parties shall inform the Secretariat of measures to implement the Protocol, including any limits of liability established pursuant to paragraph 1 of Annex B.

3. The provisions of the Protocol shall be applied without discrimination based on nationality, domicile or residence.

Article 11

Conflicts with other liability and compensation agreements

Whenever the provisions of the Protocol and the provisions of a bilateral, multilateral or regional agreement apply to liability and compensation for damage caused by an incident arising during the same portion of a transboundary movement, the Protocol shall not apply provided the other agreement is in force for the Party or Parties concerned and had been opened for signature when the Protocol was opened for signature, even if the agreement was amended afterwards.

ข้อ 7

ความเสียหายร่วม

1. ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องมาจากของเสียภายใต้พิธีสารและของเสียอื่นใดที่ไม่อยู่ภายใต้พิธีสารบุคคลผู้รับผิดชอบจะรับผิดชอบในความเสียหายเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารในสัดส่วนความรับผิดชอบจากความเสียหายที่เกิดจากของเสียภายใต้พิธีสารเท่านั้น
2. สัดส่วนของความรับผิดชอบจากความเสียหายที่ได้อ้างถึงในวรรค 1 นั้น ให้พิจารณาตามปริมาณและคุณสมบัติของของเสียที่เกี่ยวข้องและประเภทของความเสียหายที่เกิดขึ้น
3. ในกรณีความเสียหายที่ไม่สามารถชี้ความแตกต่างระหว่างส่วนที่เกิดขึ้นจากของเสียที่อยู่ภายใต้พิธีสารและของเสียอื่นที่มีได้อยู่ภายใต้พิธีสาร ความเสียหายทั้งหมดให้ถือว่าเป็นไปตามพิธีสาร

ข้อ 8

สิทธิไล่เบียด

1. ให้บุคคลผู้รับผิดชอบภายใต้พิธีสารมีสิทธิไล่เบียดตามกระบวนการทางกฎหมายของศาลผู้มีอำนาจ
  - (ก) ต่อบุคคลอื่นใดผู้ต้องรับผิดชอบภายใต้พิธีสาร และ
  - (ข) ตามที่กำหนดอย่างชัดเจนในความตกลงระหว่างคู่สัญญา
2. ไม่มีสิ่งใดในพิธีสารจะทำให้เสียสิทธิไล่เบียดใดของบุคคลผู้รับผิดชอบที่มีสิทธิตามกฎหมายของศาลผู้มีอำนาจ

ข้อ 9

การลดความผิด

การชดใช้ความเสียหายอาจได้รับการปฏิเสธหรือไม่เป็นไปตามที่ควร หากบุคคลนั้นได้รับความทุกข์จากความเสียหายหรือบุคคลนั้นต้องรับผิดชอบตามกฎหมายในประเทศตามความผิดของตนที่ได้ก่อหรือมีส่วนร่วมให้เกิดความเสียหาย ตามแต่กรณี

ข้อ 10

วิธีการปฏิบัติ

1. ภาศาคูสัญญาต้องรับเอามาตรการด้านกฎหมาย ข้อบังคับ และบริหารที่จำเป็นต้องปฏิบัติของพิธีสาร
2. เพื่อความชัดเจน ภาศาคูสัญญาต้องแจ้งสำนักเลขาธิการเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ในการปฏิบัติตามพิธีสาร รวมทั้งข้อจำกัดความรับผิดใดที่ระบุตามวรรค 1 ของภาคผนวก ข
3. ข้อบัญญัติต่างๆ ของพิธีสารนี้จะต้องบังคับใช้โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติตามเชื้อชาติ ภูมิภาค หรือถิ่นที่อยู่

ข้อ 11

ความขัดแย้งกับความตกลงอื่น

ว่าด้วยความรับผิดและการชดใช้ความเสียหาย

เมื่อบทบัญญัติของพิธีสารและบทบัญญัติของความตกลงทวิภาคี พหุภาคี หรือความตกลงในระดับภูมิภาคอื่นใดมีผลใช้บังคับเพื่อการรับผิดและการชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากเหตุการณ์เคลื่อนย้ายข้ามแดนในส่วนเดียวกันพิธีสารจะไม่มีผลบังคับใช้ โดยความตกลงอื่นนั้นมีผลบังคับระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องและความตกลงนั้นได้เปิดให้มีการ ลงนามแล้วในขณะที่พิธีสารได้มีการลงนาม ถึงแม้ว่าความตกลงดังกล่าวจะได้มีการแก้ไขในภายหลังก็ตาม

Article 12

Financial limits

1. Financial limits for the liability under Article 4 of the Protocol are specified in Annex B to the Protocol. Such limits shall not include any interest or costs awarded by the competent court.
2. There shall be no financial limit on liability under Article 5.

Article 13

Time limit of liability

1. Claims for compensation under the Protocol shall not be admissible unless they are brought within ten years from the date of the incident.
2. Claims for compensation under the Protocol shall not be admissible unless they are brought within five years from the date the claimant knew or ought reasonably to have known of the damage provided that the time limits established pursuant to paragraph 1 of this Article are not exceeded.
3. Where the incident consists of a series of occurrences having the same origin, time limits established pursuant to this Article shall run from the date of the last of such occurrences. Where the incident consists of a continuous occurrence, such time limits shall run from the end of that continuous occurrence.

Article 14

Insurance and other financial guarantees

1. The persons liable under Article 4 shall establish and maintain during the period of the time limit of liability, insurance, bonds or other financial guarantees covering their liability under Article 4 of the Protocol for amounts not less than the minimum limits specified in paragraph 2 of Annex B. States may fulfil their obligation under this paragraph by a declaration of self-insurance. Nothing in this paragraph shall prevent the use of deductibles or co-payments as between the insurer and the insured, but the failure of the insured to pay any deductible or co-payment shall not be a defence against the person who has suffered the damage.
2. With regard to the liability of the notifier, or exporter under Article 4, paragraph 1, or of the importer under Article 4, paragraph 2, insurance, bonds or other financial guarantees referred to in paragraph 1 of this Article shall only be drawn upon in order to provide compensation for damage covered by Article 2 of the Protocol.

3. A document reflecting the coverage of the liability of the notifier or exporter under Article 4, paragraph 1, or of the importer under Article 4, paragraph 2, of the Protocol shall accompany the notification referred to in Article 6 of the Convention. Proof of coverage of the liability of the disposer shall be delivered to the competent authorities of the State of import.

4. Any claim under the Protocol may be asserted directly against any person providing insurance, bonds or other financial guarantees. The insurer or the person providing the financial guarantee shall have the right to require the person liable under Article 4 to be joined in the proceedings. Insurers and persons providing financial guarantees may invoke the defences which the person liable under Article 4 would be entitled to invoke.

5. Notwithstanding paragraph 4, a Contracting Party shall, by notification to the Depositary at the time of signature, ratification, or approval of, or accession to the Protocol, indicate if it does not provide for a right to bring a direct action pursuant to paragraph 4. The Secretariat shall maintain a record of the Contracting Parties who have given notification pursuant to this paragraph.

ข้อ 12

ข้อจำกัดด้านการเงิน

1. ความรับผิดของบุคคลผู้รับผิดสำหรับความเสียหายตามข้อ 4 ของพิธีสารจะกำหนดอยู่ในภาคผนวก ข ของพิธีสาร การจำกัดดังกล่าวจะไม่รวมผลประโยชน์หรือค่าใช้จ่ายของศาลผู้มีอำนาจ
2. ไม่มีการจำกัดวงเงินความรับผิดขอบภายใต้ข้อ 5

ข้อ 13

ข้อจำกัดเวลาของความรับผิด

1. การเรียกร้องความเสียหายภายใต้พิธีสารจะไม่สามารถทำได้ เว้นแต่จะดำเนินการเรียกร้องภายใน 10 ปีนับตั้งแต่วันที่วันเกิดเหตุการณ์ความเสียหาย
2. การเรียกร้องความเสียหายภายใต้พิธีสารจะไม่สามารถทำได้ เว้นแต่จะดำเนินการภายใน 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ผู้เรียกร้องรู้หรือมีเหตุอันควรจะทราบถึงความเสียหาย ทั้งนี้ โดยมีข้อจำกัดของเวลาไม่เกินตามวรรค 1 ของข้อนี้
3. ในกรณีที่หากเหตุการณ์ประกอบด้วยหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับโดยมีสาเหตุเดียวกัน ข้อจำกัดเวลานับตั้งแต่วันที่วันเกิดเหตุการณ์ลำดับสุดท้าย ในกรณีที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ข้อจำกัดของเวลาจะนับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดของเหตุการณ์ต่อเนื่องนั้น

ข้อ 14

การประกันภัยและหลักประกันทางการเงินอื่น

1. บุคคลที่มีความรับผิดภายใต้ข้อ 4 จะต้องจัดให้มีการประกันภัย พันธบัตร หรือหลักประกันทางการเงินอื่นที่ได้คุ้มครองต่อความรับผิดดังกล่าวตลอดระยะเวลาของความรับผิด โดยมีจำนวนเงินความคุ้มครองไม่น้อยกว่าขีดจำกัดขั้นต่ำสุดดังระบุในวรรค 2 แห่งภาคผนวก ข รัฐอาจปฏิบัติตามข้อผูกพันภายใต้วรรคนี้โดยการแจ้งการประกันตนเองบทยุติในวรรคนี้ไม่จำกัดการกำหนดให้มีความรับผิดส่วนแรกหรือการร่วมกันจ่ายระหว่างผู้รับประกันภัย แต่ไม่ให้ออกการที่ผู้เอาประกันภัยไม่สามารถจ่ายค่าเสียหายส่วนแรกหรือร่วมกันจ่ายในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบมาใช้เป็นข้ออ้างในการชดเช้ค่าสินไหมทดแทนต่อบุคคลที่ได้รับความเสียหาย
2. สำหรับความรับผิดของผู้แจ้งหรือผู้ส่งออกภายใต้ข้อ 4 วรรค 1 หรือของผู้นำเข้าภายใต้ข้อ 4 วรรค 2 นั้น ให้การประกันภัย พันธบัตร หรือหลักประกันทางการเงินอื่นที่อ้างถึงในวรรค 1 ของข้อนี้ มีขึ้นเพื่อการชดเช้ความเสียหายเฉพาะความเสียหายที่กล่าวไว้ในข้อ 2 ของพิธีสารเท่านั้น
3. เอกสารที่แสดงความคุ้มครองสำหรับความรับผิดของผู้แจ้งหรือผู้ส่งออกภายใต้ข้อ 4 วรรค 1 หรือของผู้นำเข้าภายใต้ข้อ 4 วรรค 2 ของพิธีสาร ต้องแนบมาพร้อมกับการแจ้งที่อ้างถึงในข้อ 6 ของอนุสัญญา ส่วนหลักฐานแสดงความคุ้มครองสำหรับความรับผิดของผู้จำกัดต้องถูกนำเสนอให้แก่หน่วยงานที่มีอำนาจของรัฐที่นำเข้านั้นๆ

4. การเรียกร้องใดๆ ภายใต้พิธีสาร อาจกระทำโดยตรงต่อผู้รับประกัน ผู้ออกพันธบัตร หรือผู้ออกหลักประกันทางการเงินอื่น โดยผู้รับประกันภัยหรือผู้ออกหลักประกันทางการเงินอื่นนั้นมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้บุคคลที่มีความรับผิดชอบภายใต้ข้อ 4 เข้ามาในกระบวนการพิจารณา นอกจากนี้ ผู้รับประกันภัยหรือผู้ออกหลักประกันทางการเงินอื่นอาจใช้สิทธิเรียกร้องต่อผู้เท่าที่บุคคลที่มีความรับผิดชอบภายใต้ข้อ 4 มีสิทธิดังกล่าว

5. ไม่ว่าบทบัญญัติในวรรค 4 จะบัญญัติไว้ประการใด ในกรณีที่ภาคีสัญญาประสงค์จะไม่ให้สิทธิในการฟ้องร้องดำเนินคดีโดยตรงดังกล่าวในวรรค 4 โดยภาคีสัญญาต้องแจ้งต่อผู้เก็บรักษาพิธีสาร ณ เวลาที่ลงนาม ให้สัปดาห์ก่อน หรือ รับรอง หรือภาคยานุวัติพิธีสารนี้ถึงความประสงค์นั้น และสำนักเลขาธิการต้องเก็บรักษาข้อมูลของภาคีสัญญาผู้ซึ่ง ได้ทำการแจ้งตามวรรคนี้แล้ว

Article 15

Financial mechanism

1. Where compensation under the Protocol does not cover the costs of damage, additional and supplementary measures aimed at ensuring adequate and prompt compensation may be taken using existing mechanisms.

2. The Meeting of the Parties shall keep under review the need for and possibility of improving existing mechanisms or establishing a new mechanism.

Article 16

State responsibility

The Protocol shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties under the rules of general international law with respect to State responsibility.

PROCEDURES

Article 17

Competent courts

1. Claims for compensation under the Protocol may be brought in the courts of a Contracting Party only where either:

- (a) The damage was suffered; or
- (b) The incident occurred; or
- (c) The defendant has his habitual residence, or has his principal place of business.

2. Each Contracting Party shall ensure that its courts possess the necessary competence to entertain such claims for compensation.

Article 18

Related actions

1. Where related actions are brought in the courts of different Parties, any court other than the court first seized may, while the actions are pending at first instance, stay its proceedings.

2. A court may, on the application of one of the Parties, decline jurisdiction if the law of that court permits the consolidation of related actions and another court has jurisdiction over both actions.

3. For the purpose of this Article, actions are deemed to be related where they are so closely connected that it is expedient to hear and determine them together to avoid the risk of irreconcilable judgements resulting from separate proceedings.

Article 19

Applicable law

All matters of substance or procedure regarding claims before the competent court which are not specifically regulated in the Protocol shall be governed by the law of that court including any rules of such law relating to conflict of laws.

ข้อ 15

กลไกทางการเงิน

1. ในกรณีที่ใช้การชดใช้ภายใต้พิธีสารไม่ครอบคลุมมูลค่าความเสียหาย มาตรการสนับสนุนอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการชดใช้ที่เพียงพอและทันเวลาที่ อาจถูกนำมาใช้ได้โดยอาศัยกลไกที่มีอยู่
2. ที่ประชุมภาคีต้องทบทวนความต้องการและความเป็นไปได้ในการพัฒนากลไกที่มีอยู่เดิมหรือจัดหากลไกใหม่ๆ อยู่เสมอ

ข้อ 16

ความรับผิดชอบของรัฐ

พิธีสารจะไม่มีผลต่อสิทธิและข้อผูกพันของภาคีคู่สัญญาภายใต้กฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของรัฐ

วิธีพิจารณา

ข้อ 17

ศาลผู้มีอำนาจ

1. การเรียกร้องใดเพื่อชดใช้ค่าเสียหายภายใต้พิธีสารอาจถูกนำขึ้นสู่ศาลของภาคีคู่สัญญา ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก) ความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือ
- ข) มีเหตุการณ์เกิดขึ้น หรือ
- ค) จำเลยมีถิ่นที่อยู่ตามปกติหรือสถานที่หลักในการประกอบธุรกิจ

2. ภาคีคู่สัญญาแต่ละฝ่ายต้องมั่นใจว่าศาลเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการตามข้อเรียกร้องสำหรับการชดใช้ เช่นว่า

ข้อ 18

คดีที่เกี่ยวข้อง

1. ในกรณีที่ใช้การฟ้องคดีที่เกี่ยวข้องถูกนำขึ้นศาลต่างภาคีกัน ศาลใดนอกจากศาลแรกที่ทำกรรับคำฟ้องในขณะที่การฟ้องคดียังคงดำเนินอยู่ในชั้นต้น อาจชะลอกระบวนการพิจารณาของตน

2. เมื่อรับคำฟ้องของภาคีใดภาคีหนึ่ง ศาลอาจปฏิเสธการใช้เขตอำนาจของตน หากกฎหมายของศาลนั้นอนุญาตให้มีการรวมฟ้องคดีที่เกี่ยวข้องและอีกศาลหนึ่งมีเขตอำนาจเหนือการฟ้องร้องทั้งสองคดี

3. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ ให้ถือว่าการฟ้องคดีเกี่ยวเนื่องกันเมื่อคดีดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดที่สมควรจะต้องรับฟังและพิจารณาร่วมกันเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของคำตัดสินที่ไม่สอดคล้องกันอันเกิดจากกระบวนการพิจารณาที่แยกกัน

ข้อ 19

กฎหมายที่บังคับใช้

ประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระหรือวิธีพิจารณาใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องซึ่งยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจอันมิได้กำหนดไว้โดยเฉพาะในพิธีสารนี้ ให้นำกฎหมายของศาลนั้นมาใช้บังคับ ซึ่งรวมถึงกฎเกณฑ์ใดๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย

Article 20

Relation between the Protocol and the law of the competent court

1. Subject to paragraph 2, nothing in the Protocol shall be construed as limiting or derogating from any rights of persons who have suffered damage, or as limiting the protection or reinstatement of the environment which may be provided under domestic law.

2. No claims for compensation for damage based on the strict liability of the notifier or the exporter liable under Article 4, paragraph 1, or the importer liable under Article 4, paragraph 2, of the Protocol, shall be made otherwise than in accordance with the Protocol.

Article 21

Mutual recognition and enforcement of judgements

1. Any judgement of a court having jurisdiction in accordance with Article 17 of the Protocol, which is enforceable in the State of origin and is no longer subject to ordinary forms of review, shall be recognized in any Contracting Party as soon as the formalities required in that Party have been completed, except:

(a) Where the judgement was obtained by fraud;

(b) Where the defendant was not given reasonable notice and a fair opportunity to present his case;

(c) Where the judgement is irreconcilable with an earlier judgement validly pronounced in another Contracting Party with regard to the same cause of action and the same parties; or

(d) Where the judgement is contrary to the public policy of the Contracting Party in which its recognition is sought.

2. A judgement recognized under paragraph 1 of this Article shall be enforceable in each Contracting Party as soon as the formalities required in that Party have been completed. The formalities shall not permit the merits of the case to be re-opened.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not apply between Contracting Parties that are Parties to an agreement or arrangement in force on mutual recognition and enforcement of judgements under which the judgement would be recognizable and enforceable.

Article 22

Relationship of the Protocol with the Basel Convention

Except as otherwise provided in the Protocol, the provisions of the Convention relating to its Protocols shall apply to the Protocol.

Article 23

Amendment of Annex B

1. At its sixth meeting, the Conference of the Parties to the Basel Convention may amend paragraph 2 of Annex B following the procedure set out in Article 18 of the Basel Convention.

2. Such an amendment may be made before the Protocol enters into force.

ข้อ 20

ความสัมพันธ์ระหว่างพิธีสารกับกฎหมายแห่งศาลผู้มีอำนาจ

1. ภายใต้บังคับแห่งวรรค 2 ไม่มีบทบัญญัติใดในพิธีสารที่จะถูกตีความไปในทางที่ทำให้เสื่อมสิทธิของบุคคลผู้ซึ่งได้รับความเสียหายหรือไปในทางที่จำกัดการคุ้มครองหรือการทำให้สิ่งแวดล้อมคืนสู่สภาพเดิม ตามที่อาจกำหนดในกฎหมายภายในประเทศ
2. ไม่มีกรณีเรียกร้องใดสำหรับค่าชดเชยที่อยู่นบนพื้นฐานความรับผิดชอบที่ผู้แจ้งหรือผู้ส่งออกตามข้อ 4 วรรค 1 หรือผู้นำเข้าตามข้อ 4 วรรค 2 ของพิธีสาร จะทำได้นอกเหนือจากที่พิธีสารกำหนด

ข้อ 21

การยอมรับและการบังคับตามคำพิพากษา

1. คำตัดสินใดของศาลที่มีเขตอำนาจตามข้อ 17 ของพิธีสาร ซึ่งบังคับได้ในรัฐต้นกำเนิดและไม่อยู่ภายใต้การทบทวนทั่วไปในรัฐภาคีสัญญา จะได้รับการยอมรับ เมื่อขั้นตอนที่กำหนดในภาคีนั้นได้ปฏิบัติครบถ้วนแล้วเว้นแต่เมื่อ
  - ก) คำตัดสินนั้นได้มาโดยกลฉ้อฉล
  - ข) ผู้ถูกฟ้องมิได้รับการแจ้งอย่างสมเหตุสมผลและไม่มีโอกาสตามควรในการต่อสู้คดีของตน
  - ค) คำตัดสินนั้นไม่สอดคล้องกับคำตัดสินก่อนหน้าที่ยอกในภาคีสัญญาอื่น ในส่วนที่เกี่ยวกับเหตุแห่งการกระทำเดียวกันและคู่กรณีเดียวกัน
  - ง) คำตัดสินนั้นขัดต่อนโยบายสาธารณะของภาคีสัญญา
2. คำตัดสินที่ได้รับการยอมรับภายใต้วรรค 1 ของข้อนี้ ให้ถือว่าบังคับได้ในประเทศภาคีสัญญา เมื่อขั้นตอนที่กำหนดในภาคีนั้นได้ปฏิบัติครบถ้วนแล้ว
3. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้ต้องไม่บังคับใช้ระหว่างรัฐภาคีสัญญาที่เป็นภาคีความตกลงหรือข้อตกลงที่มีผลใช้บังคับว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามคำตัดสิน ซึ่งคำตัดสินจะได้รับการยอมรับและบังคับ ตามอยู่แล้ว

ข้อ 22

ความสัมพันธ์ของพิธีสารกับอนุสัญญาบาเซล

เว้นแต่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพิธีสาร บทบัญญัติของอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารของอนุสัญญาจะบังคับใช้กับพิธีสารด้วย

ข้อ 23

การแก้ไขภาคผนวก ข

1. ที่ประชุมใหญ่ภาคีสัญญาบาเซล ในการประชุมครั้งที่ 6 อาจแก้ไขวรรค 2 ของภาคผนวก ข ตามขั้นตอนที่กำหนดในข้อ 18 ของอนุสัญญาบาเซล
2. การแก้ไขเช่นว่าอาจกระทำได้ก่อนที่พิธีสารจะมีผลใช้บังคับ

FINAL CLAUSES

Article 24

Meeting of the Parties

1. A Meeting of the Parties is hereby established. The Secretariat shall convene the first Meeting of the Parties in conjunction with the first meeting of the Conference of the Parties to the Convention after entry into force of the Protocol.

2. Subsequent ordinary Meetings of the Parties shall be held in conjunction with meetings of the Conference of the Parties to the Convention unless the Meeting of the Parties decides otherwise. Extraordinary Meetings of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by a Meeting of the Parties, or at the written request of any Contracting Party, provided that within six months of such a request being communicated to them by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Contracting Parties.

3. The Contracting Parties, at their first meeting, shall adopt by consensus rules of procedure for their meetings as well as financial rules.

4. The functions of the Meeting of the Parties shall be:

(a) To review the implementation of and compliance with the Protocol;

(b) To provide for reporting and establish guidelines and procedures for such reporting where necessary;

(c) To consider and adopt, where necessary, proposals for amendment of the Protocol or any annexes and for any new annexes; and

(d) To consider and undertake any additional action that may be required for the purposes of the Protocol.

Article 25

Secretariat

1. For the purposes of the Protocol, the Secretariat shall:

(a) Arrange for and service Meetings of the Parties as provided for in Article 24;

(b) Prepare reports, including financial data, on its activities carried out in implementation of its functions under the Protocol and present them to the Meeting of the Parties;

(c) Ensure the necessary coordination with relevant international bodies, and in particular enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions;

(d) Compile information concerning the national laws and administrative provisions of Contracting Parties implementing the Protocol;

(e) Cooperate with Contracting Parties and with relevant and competent international organisations and agencies in the provision of experts and equipment for the purpose of rapid assistance to States in the event of an emergency situation;

(f) Encourage non-Parties to attend the Meetings of the Parties as observers and to act in accordance with the provisions of the Protocol; and

(g) Perform such other functions for the achievement of the purposes of this Protocol as may be assigned to it by the Meetings of the Parties.

2. The secretariat functions shall be carried out by the Secretariat of the Basel Convention.

ข้อ 24

การประชุมภาคี

1. โดยการนี้ ที่ประชุมภาคีจะถูกจัดขึ้น สำนักเลขาธิการต้องจัดการประชุมภาคีครั้งแรกพร้อมกับการประชุมภาคีครั้งแรกของที่ประชุมใหญ่ภาคีอนุสัญญาบาเซลหลังจากที่พิธีสารมีผลใช้บังคับ

2. การประชุมสามัญภาคีครั้งต่อมาถูกจัดขึ้นร่วมกับการประชุมของที่ประชุมใหญ่ภาคีอนุสัญญา เว้นแต่ที่ประชุมภาคีเห็นเป็นอย่างอื่น การประชุมวิสามัญของภาคีต้องถูกจัดขึ้นในเวลาอื่นตามที่ประชุมอาจเห็นสมควร ว่าจำเป็นหรือตามคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรของภาคีคู่สัญญาใด โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับการสนับสนุน จากภาคีอย่างน้อยหนึ่งในสาม ภายในหกเดือนหลังจากภาคีได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการให้ทราบถึงคำร้องขอ ดังกล่าว

3. ในการประชุมครั้งแรก ภาคีคู่สัญญาต้องรับเอากฎระเบียบข้อบังคับการประชุมของที่ประชุมภาคีโดยฉันทามติ รวมทั้งกฎหมายทางการเงิน

4. อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมภาคี

(ก) ทบทวนการปฏิบัติตามและดำเนินการให้สอดคล้องกับพิธีสาร

(ข) ในกรณีที่เป็น จัดให้มีการรายงานการดำเนินงานและจัดทำแนวทางและขั้นตอนสำหรับ

การรายงาน

(ค) ในกรณีที่เป็น พิจารณาและรับเอาข้อเสนอเพื่อการแก้ไขพิธีสารหรือภาคผนวกใดและเพื่อ

ภาคผนวกใหม่ และ

(ง) พิจารณาและดำเนินการเพิ่มเติมตามที่กำหนดเพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสาร

ข้อ 25

สำนักเลขาธิการ

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสาร สำนักเลขาธิการต้อง

(ก) จัดและให้บริการต่างๆ แก่การประชุมภาคีตามที่กำหนดในข้อ 24

(ข) เตรียมรายงานรวมทั้งข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับกิจกรรมซึ่งตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ภายใต้

พิธีสาร และนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมภาคี

(ค) ประกันว่ามีการประชุมงานที่จำเป็นกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งการทำข้อตกลงด้านการบริหารและด้านสัญญา ที่อาจกำหนดเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ

(ง) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายแห่งชาติและบทบัญญัติด้านการบริหารของภาคีสัญญาในการปฏิบัติตามพิธีสาร

(จ) ร่วมมือกับภาคีสัญญาและหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศที่มีอำนาจในการจัดหาผู้เชี่ยวชาญ และอุปกรณ์เพื่อความมุ่งประสงค์ในการช่วยเหลือโดยเร็วแก่รัฐ เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

(ฉ) สนับสนุนประเทศที่มีใช้ภาคีในการเข้าร่วมประชุมภาคีในฐานะผู้สังเกตการณ์และเพื่อการปฏิบัติตามบทบัญญัติของพิธีสาร และ

(ช) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพิธีสารนี้ ตามที่ที่ประชุมภาคีมอบหมาย

2. หน้าที่ของสำนักเลขาธิการจะต้องได้รับการดำเนินการโดยสำนักเลขาธิการอนุสัญญาบาเซล

Article 26

Signature

The Protocol shall be open for signature by States and by regional economic integration organizations Parties to the Basel Convention in Berne at the Federal Department of Foreign Affairs of Switzerland from 6 to 17 March 2000 and at United Nations Headquarters in New York from 1 April to 10 December 2000.

Article 27

Ratification, acceptance, formal confirmation or approval

1. The Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and to formal confirmation or approval by regional economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance, formal confirmation, or approval shall be deposited with the Depositary.
2. Any organization referred to in paragraph 1 of this Article which becomes a Contracting Party without any of its member States being a Contracting Party shall be bound by all the obligations under the Protocol. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Contracting Party, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Protocol. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Protocol concurrently.
3. In their instruments of formal confirmation or approval, the organizations referred to in paragraph 1 of this Article shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Protocol. These organizations shall also inform the Depositary, who will inform the Contracting Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 28

Accession

1. The Protocol shall be open for accession by any States and by any regional economic integration organization Party to the Basel Convention which has not signed the Protocol. The instruments

of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 of this Article shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Protocol.

These

organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification in the extent of their competence.

3. The provisions of Article 27, paragraph 2, shall apply to regional economic integration organizations which accede to the Protocol.

Article 29

Entry into force

1. The Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, formal confirmation, approval or accession.

ข้อ 26

การลงนาม

พิธีสารจะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐและองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคที่เป็นภาคี
อนุสัญญาบาเซล ณ กรุงเบิร์น ที่กระทรวงการต่างประเทศของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ตั้งแต่ 6 ถึง 17 มีนาคม
2543 (ค.ศ. 2000) และที่สำนักงานใหญ่ สหประชาชาติ ณ กรุงนิวยอร์ก ตั้งแต่ 1 เมษายน 2543 (ค.ศ. 2000)
ถึง 10 ธันวาคม 2543 (ค.ศ. 2000)

ข้อ 27

การให้สัตยาบัน การยอมรับ การยืนยัน

หรือการให้ความเห็นชอบอย่างเป็นทางการ

1. พิธีสารจะต้องได้รับการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบโดยรัฐ และได้รับการยืนยัน
หรือการให้ความเห็นชอบอย่างเป็นทางการจากองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค สัตยาบันสาร
สารการยอมรับ สารการยืนยัน หรือสารการให้ความเห็นชอบจะต้องมอบไว้กับผู้เก็บรักษา
2. องค์การใดก็ตามอ้างถึงในวรรค 1 ของข้อนี้ซึ่งเข้าเป็นภาคีคู่สัญญาโดยที่ไม่มีรัฐสมาชิกใดของตนเป็นภาคี
คู่สัญญา ต้องผูกพันโดยพันธกรณีทั้งปวงภายใต้พิธีสาร ในกรณีขององค์การเช่นว่าซึ่งมีรัฐสมาชิกของตนรัฐหนึ่ง
หรือมากกว่าเป็นภาคีคู่สัญญานี้ องค์การและรัฐสมาชิกของตนต้องตัดสินใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของตนต่อ
การปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้พิธีสาร ในกรณีเช่นว่าองค์การและรัฐสมาชิกจะไม่มีสิทธิภายใต้พิธีสารในเวลา
เดียวกัน
3. ในสารให้คำยืนยันหรือความเห็นชอบอย่างเป็นทางการของตน องค์การตามที่อ้างถึงในวรรค 1 ของ
ข้อนี้ จะต้องประกาศขอบเขตอำนาจของตนในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดโดยพิธีสาร องค์การเหล่านี้จะต้อง
แจ้งผู้เก็บรักษา ซึ่งจะแจ้งให้ภาคีคู่สัญญาทราบ ถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใดในเรื่องขอบเขตอำนาจของตนด้วย

ข้อ 28

ภาคยานุวัติ

1. พิธีสารต้องเปิดให้ภาคยานุวัติโดยรัฐและองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคที่เป็นภาคี
อนุสัญญาบาเซลซึ่งไม่ได้ลงนามในพิธีสาร ภาคยานุวัติสารจะต้องมอบไว้กับผู้เก็บรักษา
2. ในภาคยานุวัติสารขององค์การที่อ้างถึงในวรรค 1 ของข้อนี้จะต้องประกาศขอบเขตอำนาจของตนใน

ส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดโดยพิธีสาร องค์การเหล่านี้ต้องแจ้งผู้เก็บรักษาถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใดใน

ขอบเขตอำนาจของตน

3. บทบัญญัติของข้อ 27 วรรค 2 ต้องใช้บังคับกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคซึ่ง

ภาคยานุวัติพิธีสาร

ข้อ 29

การมีผลใช้บังคับ

1. พิธีสารจะมีผลใช้บังคับในวันที่ 90 หลังจากวันที่มีการมอบสัตยาบันสาร สารการยอมรับ สาร

การยืนยันอย่างเป็นทางการ สารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร ฉบับที่ 20

2. For each State or regional economic integration organization which ratifies, accepts, approves or formally confirms the Protocol or accedes thereto after the date of the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession.

3. For the purpose of paragraphs 1 and 2 of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 30

Reservations and declarations

1. No reservation or exception may be made to the Protocol. For the purposes of the Protocol, notifications according to Article 3, paragraph 1, Article 3, paragraph 6, or Article 14, paragraph 5, shall not be regarded as reservations or exceptions.

2. Paragraph 1 of this Article does not preclude a State or a regional economic integration organization, when signing, ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to the Protocol, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, inter alia, to the harmonization of its laws and regulations with the provisions of the Protocol, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effects of the provisions of the Protocol in their application to that State or that organization.

Article 31

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which the Protocol has entered into force for a Contracting Party, that Contracting Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Withdrawal shall be effective one year from receipt of notification by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification.

Article 32

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of the Protocol.

Article 33

Authentic texts

The original Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of the Protocol are equally authentic.

2. สำหรับแต่ละรัฐหรือองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ซึ่งได้ให้สัตยาบัน ยอมรับ

เห็นชอบ หรือยืนยันอย่างเป็นทางการแก่พิธีสาร หรือที่ภาคยานุวัติภายหลังจากวันที่ได้มีการมอบสัตยาบันสาร

สารยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ สารการยืนยันอย่างเป็นทางการ หรือภาคยานุวัติสาร ฉบับที่ 20 พิธีสารจะ

มีผลบังคับใช้ในวันที่ 90 หลังจากวันที่รัฐหรือองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคเช่นว่าได้มอบ

สัตยาบันสาร สารยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ สารยืนยันอย่างเป็นทางการ หรือภาคยานุวัติสาร

3. เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้ สารใดที่ได้มอบโดยองค์การความร่วมมือทาง

เศรษฐกิจระดับภูมิภาคต้องไม่นับรวมเพิ่มเติมจากสารที่ได้มอบโดยรัฐสมาชิกขององค์การเช่นว่า

ข้อ 30

ข้อสงวนและคำแถลง

1. ข้อสงวนหรือข้อยกเว้นต่อพิธีสารนี้ไม่อาจทำได้ เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสาร การแจ้งตามข้อ 3 วรรค 1 ข้อ 3 วรรค 6 หรือข้อ 14 วรรค 5 จะไม่ถือเป็นข้อสงวนหรือข้อยกเว้น

2. วรรค 1 ของข้อนี้ไม่ห้ามรัฐหรือองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ในขณะที่ลงนาม ให้สัตยาบัน ยอมรับ เห็นชอบ ยืนยันอย่างเป็นทางการ หรือภาคยานุวัติพิธีสารในการทำคำประกาศหรือคำแถลง ไม่ว่าจะใช้ข้อความหรือเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม โดยมุ่งในบรรดาสิ่งทั้งหลายที่จะทำให้กฎหมายและข้อบังคับของตนสอดคล้องกับบทบัญญัติของพิธีสารนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าคำประกาศหรือคำแถลงเช่นว่าจะต้องไม่มีความหมายให้ตัดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขผลทางกฎหมายของบทบัญญัติของพิธีสารที่ใช้บังคับกับรัฐหรือองค์การนั้น

ข้อ 31

การถอนตัว

1. ไม่ว่าเวลาใดภายหลังจาก 3 ปีนับจากวันที่พิธีสารมีผลบังคับแก่ภาคีคู่สัญญา ภาคีคู่สัญญานั้นอาจถอนตัวจากพิธีสารได้โดยการแจ้งอย่างเป็นทางการไปยังผู้เก็บรักษา

2. การถอนตัวให้มีผลภายใน 1 ปี หลังจากที่ถูกเก็บรักษาได้รับแจ้ง หรือในวันที่หลังจากนั้นตามที่ระบุไว้ในคำแจ้ง

ข้อ 32

ผู้เก็บรักษา

เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องเป็นผู้เก็บรักษาพิธีสาร

ข้อ 33

ตัวบทที่ถูกต้อง

ต้นฉบับตัวบทภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปนของพิธีสารมีความถูกต้องเท่าเทียมกัน

Annex A

List of States of Transit

as referred to in Article 3, subparagraph 3 (d)

1. Antigua and Barbuda 21. Micronesia (Federated States of)
2. Bahamas 22 Nauru
3. Bahrain 23. Netherlands, on behalf of Aruba,
and the Netherlands Antilles
4. Barbados 24. New Zealand, on behalf of Tokelau
5. Cape Verde 25. Niue
6. Comoros 26. Palau
7. Cook Islands 27. Papua New Guinea
8. Cuba 28. Samoa
9. Cyprus 29. Sao Tome and Principe
10. Dominica 30. Seychelles
11. Dominican Republic 31. Singapore
12. Fiji 32. Solomon Islands
13. Grenada 33. St. Lucia
14. Haiti 34. St. Kitts and Nevis
15. Jamaica 35. St. Vincent and the Grenadines
16. Kiribati 36. Tonga
17. Maldives 37. Trinidad and Tobago
18. Malta 38. Tuvalu
19. Marshall Islands 39. Vanuatu
20. Mauritius

ภาคผนวก ก

รายชื่อของรัฐผู้ผ่าน

ตามที่อ้างถึงในข้อ 3 อนุวรรค 3 (ง)

1. แอนทีกาและบาร์บูดา 21. ไมโครนีเชีย
2. บาฮามาส 22. นาอูรู
3. บาร์เรน 23. เนเธอร์แลนด์ ในนามของอารูบา
(เนเธอร์แลนด์แอนทิลลีส)
4. บาร์เบโดส 24. นิวซีแลนด์ ในนามของโตเกลา
5. เคปเวิร์ด 25. นีอูเอ
6. คอโมรอส 26. ปาลาу
7. หมู่เกาะคุก 27. ปาปัว นิว กินี
8. คิวบา 28. ซามัว
9. ไซปรัส 29. ซัวตเมและปรินซิเป
10. โดมินีกา 30. เซเชล
11. สาธารณรัฐโดมินิกัน 31. สิงคโปร์
12. ฟิจิ 32. หมู่เกาะโซโลมอน
13. เกรเนดา 33. เซนต์ลูเชีย
14. ไฮติ 34. เซนต์ คิตส์ และเนวิส
15. จาไมก้า 35. เซนต์ วินเซนต์และ เกรนาดีนส์
16. คิริบาส 36. ตองกา
17. มาลดีฟส์ 37. ตรินิแดดและโทเบโก
18. มอลตา 38. ตูวาลู
19. หมู่เกาะมาร์แชล 39. วานูอาตู
20. มอร์เชียส

Annex B

Financial Limits

1. Financial limits for the liability under Article 4 of the Protocol shall be determined by domestic law.
2. The limits of liability shall:
  - (a) For the notifier, exporter or importer, for any one incident, be not less than:
    - (i) 1 million units of account for shipments up to and including 5 tonnes;
    - (ii) 2 million units of account for shipments exceeding 5 tonnes, up to and including 25 tonnes;
    - (iii) 4 million units of account for shipments exceeding 25 tonnes, up to and including 50 tonnes;
    - (iv) 6 million units of account for shipments exceeding 50 tonnes, up to and including to 1,000 tonnes;
    - (v) 10 million units of account for shipments exceeding 1,000 tonnes, up to and including 10,000 tonnes;
    - (vi) Plus an additional 1,000 units of account for each additional tonne up to a maximum of 30 million units of account;
  - (b) For the disposer, for any one incident, be not less than 2 million units of account for any one incident.
3. The amounts referred to in paragraph 2 shall be reviewed by the Contracting Parties on a regular basis taking into account, inter alia, the potential risks posed to the environment by the movement of hazardous wastes and other wastes and their disposal, recycling, and the nature, quantity and hazardous properties of the wastes.

ภาคผนวก ข.

ขีดจำกัดด้านการเงิน

1. ขีดจำกัดด้านการเงินสำหรับความรับผิดภายใต้ข้อ 4 ของพิธีสารต้องได้รับการกำหนดโดยกฎหมายภายในประเทศ

2. ขีดจำกัดของความรับผิด

(ก) สำหรับผู้แจ้ง ผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าต่อหนึ่งเหตุการณ์ ไม่น้อยกว่า

(1) 1 ล้านหน่วยของเงิน สำหรับการขนส่งจนถึง 5 ตัน

(2) 2 ล้านหน่วยของเงิน สำหรับการขนส่งเกิน 5 ตัน จนถึง 25 ตัน

(3) 4 ล้านหน่วยของเงิน สำหรับการขนส่งเกิน 25 ตัน จนถึง 50 ตัน

(4) 6 ล้านหน่วยของเงิน สำหรับการขนส่งเกิน 50 ตัน จนถึง 1,000 ตัน

(5) 10 ล้านหน่วยของเงิน สำหรับการขนส่งเกิน 1,000 ตัน จนถึง 10,000 ตัน

(6) ส่วนเพิ่มอีก 1,000 หน่วยของเงิน สำหรับจำนวนแต่ละตันที่เพิ่มขึ้น จนถึงขั้นสูงสุด

คือ 30 ล้านหน่วยของเงิน

(ข) สำหรับผู้กำจัดต่อหนึ่งเหตุการณ์ ต้องไม่น้อยกว่า 2 ล้านหน่วยของเงิน

3. จำนวนที่อ้างถึงในวรรค 2 ต้องได้รับการทบทวนโดยภาคีสัญญาอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงแต่ไม่

จำกัดเพียงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายและของเสียอื่น การกำจัด

และการใช้ประโยชน์ รวมถึง สภาพ ปริมาณ และคุณสมบัติอันตรายของของเสียเหล่านั้น

